

**REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

PCC-01/191a-14

Chișinău, 10 februarie 2020

**Doamnei Zinaida Greceanii,
Președinte al Parlamentului Republicii Moldova**

ADRESĂ

Prin Decizia nr. 14 din 10 februarie 2020, Curtea Constituțională a declarat inadmisibilă sesizarea privind controlul constituționalității textului „și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnate” din articolul 84 alin. (1) din Codul penal, depusă de către dl Dumitru Robu, Procuror General interimar.

Curtea a reținut că persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar care nu au atins vârsta de 21 de ani și care **nu au mai fost condamnate** anterior li se poate aplica, în baza articolului 84 alin. (1) din Codul penal, pedeapsa definitivă pentru un termen de cel mult **12 ani și 6 luni** închisoare. În schimb, dacă persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani **au mai fost condamnate** anterior, atunci pedeapsa închisorii în cazul concursului de infracțiuni se aplică, conform articolului 70 alin. (4) din Codul penal, pentru un termen de cel mult **20 de ani. Deosebirea dintre normele enunțate constă în existența sau lipsa unei condamnări anterioare a persoanei.** Incidența unei dispoziții sau a alteia are loc în funcție de acest criteriu.

Totodată, Curtea a observat că, potrivit articolului 70 alin. (3¹) teza I din Codul penal, „la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime”. În acest sens, Curtea a constatat că reducerea limitei maxime a pedepsei cu o treime pentru persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar care nu au atins vârsta de 21 de ani este o primă operațiune efectuată de către instanța de judecată la individualizarea pedepsei, indiferent dacă persoanele în discuție au fost sau nu condamnate anterior sau dacă au comis o singură sau mai multe infracțiuni (*i.e.* concurs de infracțiuni).

Curtea a considerat că articolele 70 alin. (3¹) și 84 alin. (1) din Codul penal trebuie analizate coroborat. Comiterea mai multor infracțiuni de către aceeași persoană denotă o perseverență de ordin infracțional a acesteia. Concursul de infracțiuni (ideal sau real), ca formă a pluralității de infracțiuni, reprezintă o situație de fapt care îl privește pe făptuitor și demonstrează, de regulă, un grad de pericol social mărit pe care îl prezintă acesta. Așadar, **rezultă în mod rezonabil că pentru comiterea unei singure infracțiuni de către persoanele cu vârsta**

Adresa postală:

str. Al. Lăpușneanu, nr. 28
MD 2004, Chișinău

Tel: (373 22) 25-37-08
(373 22) 25-37-20

Fax: (373 22) 25-37-46

E-mail: secretariat@constcourt.md

cuprinsă între 18 și 21 de ani și care nu au fost condamnate anterior trebuie aplicată o pedeapsă mai blândă decât cea prevăzută pentru comiterea mai multor infracțiuni de aceeași gravitate. În orice caz, pedeapsa pentru comiterea unei singure infracțiuni nu trebuie să depășească limita pedepsei stabilite de legislator pentru aceeași categorie de persoane în cazul concursului de infracțiuni.

Curtea a observat că interpretarea izolată a articolului 70 alin. (3¹) din Codul penal în cazul comiterii unei singure infracțiuni excepțional de grave de către persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani și care nu au fost condamnate anterior ar putea conduce la aplicarea unei pedepse mai aspre decât în cazul comiterii mai multor infracțiuni de aceeași gravitate de către aceeași categorie de persoane. Aceasta rezultă nu doar din reducerea limitei maxime a pedepsei cu o treime, impusă de prima teză a articolului 70 alin. (3¹) din Codul penal, dar și din cea de-a doua teză a aceluiași articol, care îi permite judecătorului, în funcție de personalitatea infractorului și de alte circumstanțe relevante, să aplice pedeapsa în limitele generale. În schimb, judecătorul nu are aceeași posibilitate la aplicarea articolului 84 alin. (1) din Codul penal, din care rezultă că limita maximă a pedepsei închisorii este de 12 ani și 6 luni.

Pentru a exclude interpretările izolate ale articolului 70 alin. (3¹) din Codul penal și, respectiv, aplicarea unor pedepse mai aspre în cazul comiterii unei singure infracțiuni de către persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani și care nu au fost condamnate anterior decât în cazul comiterii mai multor infracțiuni de către aceeași categorie de persoane, Curtea consideră necesară intervenția Parlamentului.

Potrivit articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție, Parlamentul are competența de a reglementa prin lege organică infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora. În virtutea acestei prevederi constituționale, legislatorul este liber să aprecieze, pe lângă pericolul social în funcție de care urmează să stabilească natura juridică a faptei incriminate, și condițiile răspunderii juridice pentru această faptă, sub rezerva justificării alegerilor sale din punct de vedere constituțional.

Așadar, în baza articolului 72 alin. (3) lit. n) din Constituție, Parlamentul va putea ajusta conceptual modul de stabilire și limitele de pedeapsă aplicabile în cazul comiterii unei singure infracțiuni de către persoanele cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 de ani și care nu au fost condamnate anterior [articolul 70 alin. (3¹) din Codul penal] și, respectiv, în cazul comiterii mai multor infracțiuni de către aceeași categorie de persoane [articolul 84 alin. (1) din Codul penal], ținând cont de diferențele de calculare a pedepsei penale.

În conformitate cu prevederile articolelor 28¹ din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 79 din Codul jurisdicției constituționale, Curtea îi solicită Parlamentului să examineze prezenta adresă și să-i fie comunicate rezultatele examinării acesteia în termenul prevăzut de lege.

Vladmir ȚURCAN
Președintele Curții Constituționale